

Arkiv: GBNR-13/3, GBNR-12/2, FA-V21
JournalpostID: 24/95576
Saksbehandler: Jim-David Gauksrud
Dato: 08.11.2024

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Utvalg for samfunnsutvikling, bærekraft og tekniske tjenester	

12/2 og 13/3 - Nydyrking

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Plan for nydyrking av omtrent 493 dekar på landbrukseiendommen Mæhlum gnr/bnr 12/2 og 13/3 godkjennes i henhold til forskrift om nydyrking, jfr. Jordlovens §§ 3 og 11, og lov om forvaltning av naturens mangfold §8 – 12.

Det er ikke kjente kulturminner på omsøkte areal, men det understrekes at hvis det ved arbeid på feltet blir funnet fredete kulturminner, skal arbeidet stanses straks og kulturminnemyndighetene varsles, jfr. Kulturminneloven § 8.

Mot bekk/ åpen grøft med årssikker vassføring skal det settes igjen en vegetasjonssone på minst seks meter. Mot eventuelt mindre vassdrag som tørker inn i perioder, skal det være en vegetasjonssone på minst to meter.

Hvis nydyrkingen ikke er iverksatt innen tre år, faller tillatelsen bort.

Fakta

Energeia Mæhlum As søker nydyrking for grunneier Nils Harald Lunde, på en skogteig tilhørende landbrukseiendommen Mæhlum gård gnr/bnr 12/2 og 13/3 i Vardal. Arealet er totalt 535 dekar, der 511 dekar er produktiv skog. Det blir gjort tiltak på 493 daa som skal nydyrkes, der noe av arealet blir snuareal for landbruksmaskiner, og noe areal blir dekket av solpanelstrukturene. Omtrent 5 dekar blir permanent vei med kvalitet landbruksvei kl. 3, og 2 dekar benyttes til trafo- og batteri-områder. I området er det registrert omtrent 33 dekar myr med kantsoner, disse skal være urørt. Rundt hele anlegget skal det være en vegetasjonssone, denne utgjør til sammen 10 dekar.

Dersom nydyrkingen tillates, blir neste steg å søke konsesjon for å få bygd et agrivoltaiske anlegg på arealet. Dette kombinerer landbruksvirksomhet og produksjon av elektrisitet basert på solenergi på samme areal.

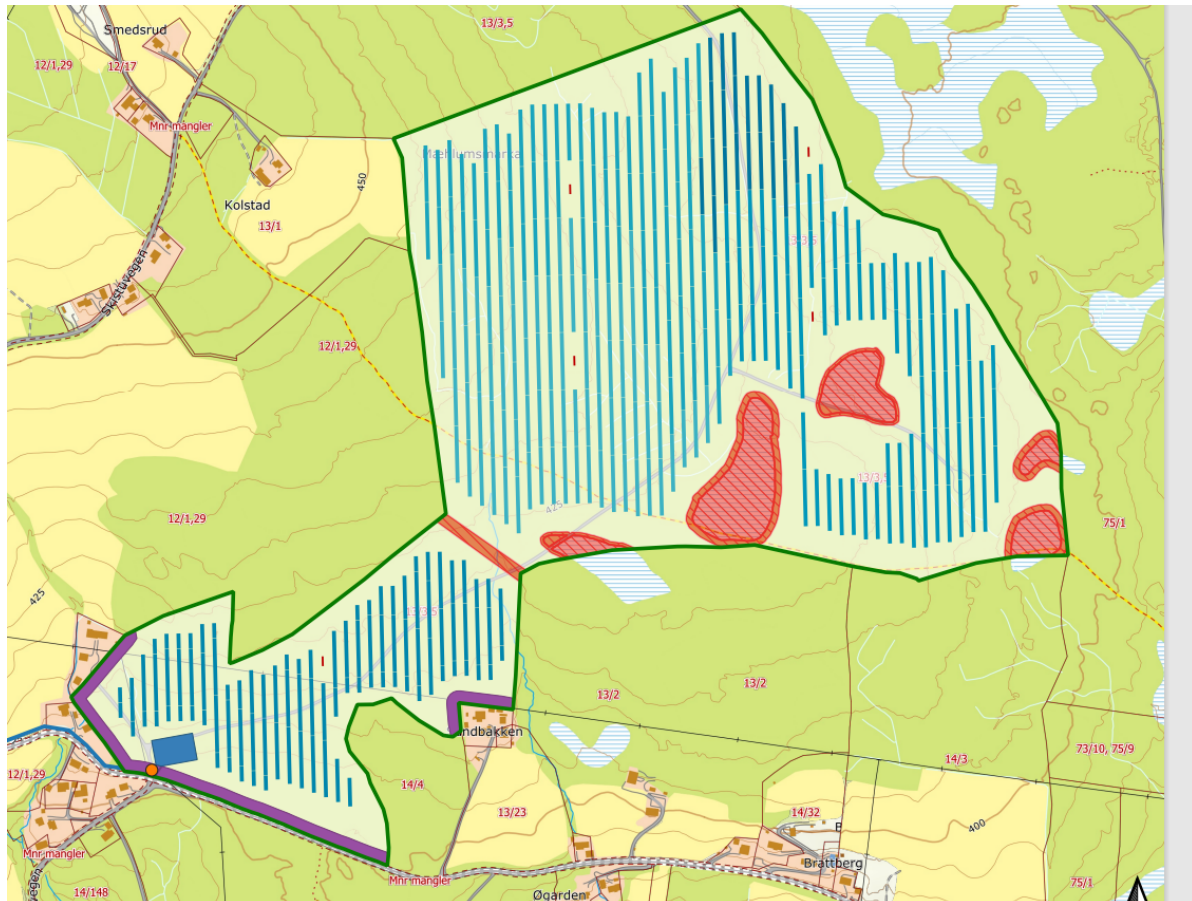
Grunneier ønsker å produsere grovfôr på noe av området, resten skal brukes som beite til småfe og storfe. Fordelingen blir bestemt av grunnforholdene, det er ikke like mye naturlige, stedegne masser

over det hele. Tiltakshaver tar mål av seg å få til målbare positive virkninger for arts mangfold og biodiversitet i området, blant annet ved god vegetasjonsplanlegging for randsonene.

Det vises særlig til vedlagte rapporter:

- Vurdering av nydyrkingen - Norsk landbruksrådgivnings (NLR), datert 27. august 2024.
- Konsekvensutredning av naturmangfoldet - Dokkadeltaet nasjonale våtmarksområder (DNV), datert 13. mai 2024.
- Kulturminnerapport - Innlandet fylkeskommune, datert 22. juni 2023.

Kartutsnitt av planlagt nydyrking. Røde områder viser myr som ikke dyrkes opp:

Økonomiske og administrative konsekvenser

For kommunen vil økonomiske og administrative konsekvenser bli minimale. For bonden vil større arealer å produsere på, sikre landbruksproduksjonen på gården. Nydyrkingen vil øke arealgrunnlaget i beregningen av statlig tilskudd til både bonden og kommunen, noe som indirekte kan øke skatteinntektene til kommunen.

Miljømessige konsekvenser

Nydyrkingen i seg selv vil endre skoglandskap til jordbrukslandskap. Dette er den største miljømessige konsekvensen. Bonden trenger mer arealer til dagen produksjon, og med muligheter for etablering av solkraftverk vil nydyrkingen bli raskere lønnsom.

Konsekvenser for folkehelsen

Nydyrkingen vil ikke være direkte relevant for folkehelsen. Eksisterende skiløype flyttes noe og blir videreført.

Egenvurdering

Det er søkt om nydyrking i forbindelse med planlegging av etablering av solkraftverk. Etablering av solkraftsaker skal behandles etter konsesjonsloven av NVE, med egne rutiner og forskrifter for involvering, høring og konsekvensanalyser. Denne saken skal kun ta hensyn til elementene ved nydyrkingen.

Friluftsliv

Fra «Vedlegg til søknad om nydyrking for Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk»:

«Planområdet er et typisk norsk skogsterreng, der både storviltjakt og småviltjakt er organisert gjennom Vardal grunneierlag. Arealet vil bli inngjerdet tilsvarende viltgjerde, så viltet kan ikke nytte arealet som beiteareal. Langs skiløypa som krysser gjennom området på det smaleste vil det bli en 20 m bred korridor der dyra kan trekke, om de ønsker det.»

Kulturminner

Ut ifra rapportene og begrensingene som er gitt i disse, vurderes det at oppdyrking av omsøkte areal ikke vil ha noen stor negativ betydning for kulturlandskapet.

Det er kjente kulturminner i nærheten av arealet. Det foreligger en uttalelse fra kulturminneforvaltningen om disse, der de konkluderer med at kulturminnene ikke vil bli påvirket av tiltaket. Blir det funnet andre fredede kulturminner, skal arbeidet stanses og kulturmyndighetene skal varsles.

Lov om forvaltning av naturens mangfold (NML).

Det er utført en kartlegging av området som følger med søknaden. Kunnskapsgrunnlaget – jfr. NML§8 – vurderes da å være godt nok, og dermed kommer ikke NML §9 (føre-var prinsippet) til anvendelse.

Rapporten viser til at en oppdyrking ikke vil påvirke miljøet/naturmangfoldet i noen vesentlig grad – jfr. NML §10 – og dermed er det heller ikke aktuelt med pålegg etter NML §11. Tiltakshaver har ambisjoner om å ivareta randsoner, bygge fangdammer og å ha åpne kanaler i området, dette er tiltak som er kjent å kunne øke det biologiske mangfoldet i et område. Ved å gjeninnføre beiting på et område som tidligere har vært beitet, kan det være mulig å få tilbake sopper og arter tilpasset dette.

NML §12 omhandler miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder. Det forutsettes at tiltakene gjennomføres med miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, også ved plassering av stein og stubber og ved planlegging og bygging av fangdammer.

Alternative løsninger

Å ikke tillate nydyrkingen, eller å begrense arealet som tillates nydyrket. Det foreligger ingen funn eller argumenter som tilsier at nydyrkingen som omsøkt ikke kan tillates eller bør begrenses.

Konklusjon

Kommunedirektøren har vurdert omsøkte nydyrking med tilhørende fordeler og ulemper, og konkluderer med at det er overveiende vekt av argumenter for at omsøkte nydyrking bør tillates.

Vedlegg

- 08.11.2024 12/2 og 13/3 - Plan for nydyrking- Revidert vedlegg til søknad
 - 08.11.2024 Energieias vedlegg til søknad om nydyrking for Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk
30. august, revidert 25. sept 2024
 - 08.11.2024 13/3 - Plan for nydyrking - Søknad om godkjenning av plan for nydyrking,
 - 08.11.2024 Energieias notat til søknad om nydyrking for Mæhlum agrivoltaiske solkraftverk 30.
august 2024
 - 08.11.2024 Vedlegg - Om agrivoltaiske solkraftverk generelt
 - 08.11.2024 Innlandet fylke, uttalelse etter arkeologisk registrering - etablering av Mæhlum
Solkraftverk og innmarksbeite - gnr._bnr. 13_3,5 - Gjøvik, 26.06.2023
 - 08.11.2024 Dreneringsplan for Mæhlum, Gjøvik, Norsk landbruksrådgiving, NLR
 - 08.11.2024 Kart nydyrkingssøknad
 - 08.11.2024 Fullmakt nydyrking Nils Harald Lunde, underskrevet, 16. mai 2024
 - 08.11.2024 Norsk landbruksrådgiving NLR, Vurdering nydyrkingsarealer Mæhlum, 27. august
2024
 - 08.11.2024 Konsekvensutredning av naturmangfold for Mæhlum solkraftverk - DNV Rapport
2024 - versjon 2, 13. mai 2024
 - 08.11.2024 Innlandet fylke, uttalelse etter arkeologisk registrering - etablering av Mæhlum
Solkraftverk og innmarksbeite - gnr._bnr. 13_3,5 - Gjøvik, 26.06.2023
-